

Eerste Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de fractievoorzitters

Opiniestuk

Datum
15 februari 2022

Onderwerp
Bezuinigingen op de jeugdzorg

Bezuinig niet op de zorg aan de meest kwetsbare kinderen

Het nieuwe kabinet wil een half miljard euro extra bezuinigen op jeugdzorg. Een grotere bezuiniging dan in het advies van een -notabene door de overheid zelf ingestelde- Commissie van Wijzen al is opgenomen. Gemeenten, jeugdhulpaanbieders, cliëntenorganisaties, jeugdprofessionals, vakbonden en tal van andere betrokkenen luidden de noodklok. De voltallige oppositie, van links tot rechts, in de Tweede Kamer stemde tegen deze bezuiniging. En toch zet het kabinet gewoon door. Op 15 februari bespreekt de Eerste Kamer de plannen van het kabinet. Namens de leden van Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse ggz en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, roepen wij de senaat op om te kiezen voor goede zorg aan de meest kwetsbare kinderen en gezinnen en te helpen deze niet onderbouwde bezuiniging tegen te houden.

De problemen in het jeugdstelsel zijn groot. De nodige transformatie van de jeugdzorg is ernstig bemoeilijkt door een korting van 15% op de uitgaven toen die in 2015 van het Rijk naar de gemeente overging. Inmiddels kunnen belangrijke organisaties die jeugdhulp, zoals jeugd- & opvoedhulp, jeugd-ggz en jeugdhulp voor jeugdigen met een beperking, of jeugdbescherming & jeugdreclassering bieden vaak maar net het hoofd boven water houden of draaien inmiddels jaarlijks verlies. Het gaat om organisaties met een centrale rol in het jeugdhulplandschap, die bijvoorbeeld 24/7-crisisopvang bieden, professionals opleiden en zorg bieden aan de meest kwetsbare kinderen en gezinnen. De maatregelen tegen corona maken dat de druk op de mentale gezondheid van jongeren alleen maar groter wordt de komende tijd. Tegen die achtergrond is deze extra bezuiniging echt onverantwoord.

Het gaat uiteraard niet alleen om geld in de jeugdzorg. Ook de enorme bureaucratie, de versnippering van kennis en de inefficiënte inkoop maken het voor de professionals lastig om

adequaate jeugdhulp te kunnen bieden. De Hervormingsagenda Jeugd beoogt deze knelpunten aan te pakken.

Na een jarenlang slepend conflict tussen rijk en gemeenten over het budget voor jeugdzorg, is een Commissie van Wijzen in het leven geroepen die als een scheidsrechter uitspraak deed. Die uitspraak kort samengevat: gemeenten krijgen 1,8 miljard euro te weinig van het rijk, maar door maatregelen te nemen (afbakening, bureaucratie, regionalisering) zou op termijn ook 1 miljard euro bespaard kunnen worden, via afspraken in een Hervormingsagenda Jeugd. Daarmee gaf de Commissie van Wijzen een pittige opdracht mee aan alle betrokken partijen.

Het vorige kabinet wilde alleen voor het eerste jaar geld reserveren conform de arbitrageuitspraak, omdat een besluit over de jaren daarna aan het nieuwe kabinet zou zijn. Gewoon een kwestie van staatsrechtelijke correctheid, namelijk niet over het graf heen regeren. De algemene verwachting was dan ook dat een nieuwe coalitie de uitspraak in de arbitragezaak zou overnemen. En daar zou de nieuwe bewindspersoon al een hele kluif aan hebben, gezien de bezuiniging van 1 miljard euro die daar dus bij hoort. Tot verbijstering van de gemeenten, jeugdhulporganisaties en jeugdprofessionals is in het nieuwe coalitieakkoord daarbovenop echter een half miljard extra aan bezuinigingen op de jeugdzorg opgenomen.

Op 15 februari spreekt de Eerste Kamer over de plannen van het nieuwe kabinet. De partijen die zich in de Tweede Kamer tegen de bezuiniging keerden, hebben in de Eerste Kamer een meerderheid. We roepen hen daarom op: 'Geachte senatoren, laat uw politieke kleur buiten beeld en heb oog voor de nood in de hulp aan de meest kwetsbare kinderen en gezinnen. Geef ruimte aan inhoudelijke verbeteringen in de jeugdzorg, in plaats van te beginnen met een enorme -en niet feitelijk onderbouwde- extra bezuiniging. Wij zijn er, net als de professionals, jongeren, ouders en gemeenten, klaar voor en dus vertrouwen wij op uw wijsheid.'

Met vriendelijke groet,

Hans Spigt, voorzitter Jeugdzorg Nederland
Ruth Peetoom, voorzitter de Nederlandse GGZ
Boris van der Ham, voorzitter VGN